

ת"פ 38608/03/13 - המבקש, אלי שלמייב נגד המשיבה, מדינת ישראל

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 38608-03-13 מדינת ישראל נ' שלמייב

מספר בקשה: 7

בפני המבקש נגד המשיבה
כב' השופט א. סלאמה, נשיא
אלי שלמייב
מדינת ישראל

החלטה

1. כנגד המבקש הוגש ביום 20.03.2013 כתב אישום המייחס לו עבירות של תקיפה, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ואיומים.
2. המבקש הגיש בקשה לביטול כתב האישום בטענה של הגנה מן הצדק שכן לדידו הופעלה לגביו אכיפה בררנית מאחר וכנגד המתלונן עצמו שהינו שוטר לא הוגש כתב אישום על אף שהוא הכה את המבקש, הנאשם, ללא כל הצדקה במהלך האירועים נשוא כתב האישום.
3. המשיבה טענה בתשובתה כי דין טענותיו של המבקש להדחות, שכן נסיבות העניין אינן עולות כדי אכיפה בררנית ויש להבחין בין המתלונן שהינו שוטר בתפקיד לבין הנאשם שהינו אזרח שהפריע לשוטר במילוי תפקידו. לפי המשיבה, בענייננו לא התקיים המבחן התלת שלבי המופיע בפס"ד בורוביץ לצורך החלת הדוקטרינה של הגנה מן הצדק.

דין והכרעה

4. לאחר שעיינתי בבקשה ובתשובה ונתתי דעתי לטיעוני הצדדים, מצאתי כי יש לדחות את הבקשה.
5. הגנה מן הצדק נועדה, בין היתר, על מנת למנוע כי רשויות התביעה ינהגו עם נאשמים שלא על פי כללי הצדק, לרבות בעת השימוש בסמכותם להעמדה לדין וכאשר שימוש זה בסמכות, אמור להיות שוויוני, הוגן ומידתי. דוקטרינה זו הוכרה בפסיקה ואומצה ע"י המחוקק בסעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי, שהסמיך את בית המשפט לבטל כתב אישום אם "הגשת כתב אישום או ניהול ההליך הפלילי

עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

בעניין בורוביץ (ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' איתמר בורוביץ נ"ט (6), 776) נקבע מבחן משולש להחלת הדוקטרינה האמורה ועניינו; בחינת הפגמים שנפלו בהליכים נגד הנאשם ומידת עוצמתם, בחינת הפגיעה בתחושת הצדק וההגינות שקיום הפגמים גורם (תוך איזון בין האינטרסים השונים המתנגשים) ובחינת אפשרויות מתונות יותר (מאשר ביטול כתב האישום) שעשויות לרפא את הפגמים.

6. שקלתי את טענותיו של הנאשם ולא שוכנעתי כי מדובר באכיפה בררנית או סלקטיבית לעומת המתלונן. אין לומר גם שבהליך דנן יש משום רדיפה או התעמרות מכוונות בנאשם, או כי מדובר במקרה שבו המצפון מזדעזע (כלשון פסק הדין בע"פ 2910/94 ארנסט יפת נ. מדינת ישראל נ(2), 221) לא מצאתי גם כי התקיימו פגמים בהליכים שנקטו נגד הנאשם באופן הפוגע בתחושת הצדק וההגינות.

7. טענות הנאשם בדבר אכיפה בררנית, נוגעות לעובדה כי התיק נגד המתלונן בחשד לתקיפת הנאשם, נגנז בעילת העדר עניין ציבורי.

אכיפה בררנית "היא אכיפה הפוגעת בשוויון במובן זה שהיא **מבדילה לצורך אכיפה בין בני אדם דומים או בין מצבים דומים לשם השגת מטרה פסולה, או על יסוד שיקול זר או מתוך שרירות גרידא**. דוגמה מובהקת לאכיפה בררנית היא, בדרך כלל, החלטה לאכוף חוק כנגד פלוני, ולא לאכוף את החוק כנגד פלמוני, על בסיס שיקולים של דת, לאום או מין, או מתוך יחס של עוינות אישית או יריבות פוליטית כנגד פלוני...". ראה דברי השופט זמיר כפי שצוטט בפס"ד בורוביץ (ההדגשות אינן במקור, א.ס.).

8. בענייננו, נסיבות האירוע כמתואר בכתב האישום, מצביעות כי ההבחנה בין הנאשם למתלונן, אינה בגדר הבחנה פסולה המביאה לכדי אכיפה בררנית, וכי אין מדובר ב"שווים". בעוד שהמתלונן הינו שוטר שהותקף בעת מילוי תפקידו ואף נזקק לטיפול רפואי, הנאשם הינו אזרח שתקף שוטר פעם אחר פעם, והפריע לו בעת מילוי תפקידו.

9. מקרים דומים, נדונו בפני ערכאות שונות ונקבע כי בנסיבות כאלו לא תעמוד לנאשם טענת הגנה מן הצדק, רק בשל העובדה כי נגד שוטר לא הוגש כתב אישום ו/או הוחלט שלא לבצע חקירה במח"ש.

בכגון דא, נקבע כהאי לישנא, "מעבר לכך, סבורים אנו כי יצירת זיקה מיידית בין מחדל בחקירת שוטרים ובין קיום של הליך פלילי מעוררת בעיות אשר ראוי למנוע. הליך פלילי צריך להתברר כאשר על בית משפט, במקרה זה, לזמן את השוטרים ולשמע את מכלול הטענות ויכול היה בית משפט לקבוע לאחר שמיעת העדויות כי למעשה המשיב הוא זה שהותקף ולא להיפך. ביטול כתב אישום עקב אי ביצוע פעולת חקירה במח"ש אינו הסעד הנכון ויכול גם לגרום לתמריץ שלילי להגשת תלונות סרק נגד שוטרים באופן שבו תוצף מח"ש בתלונות וכתוצאה מאי חקירה ראויה יטענו טענות שעניינם להגנה מן הצדק. ראוי היה, על כן, לקיים את ההליך, לברר

את הטענות ובמסגרת פסק דין יכול היה בית משפט גם להתייחס להתנהגות השוטרים , אם יימצא כי התנהגות זו אינה ראויה וכן להתייחס לכל החלטה שקיבל מח"ש". ע"פ (חי') מדינת ישראל נ' יעקב קנדרו וראה גם ע"פ (נצ) 2658-06-11, מדינת ישראל נ' אריק טלקר (פורסמו במאגרים המשפטיים).

10. לסיכום, נוכח האמור לעיל, אני קובע כי לא נפלו פגמים בהליך הפלילי שהתנהל עד כה בעניינו של המבקש , תחושת הצדק וההגינות לא נפגעה כלל וטענות המבקש בדבר התנהגות והתנהלות המתלונן ראוי שיועלו ויתבררו במסגרת ההליך העיקרי.

על כן, כאמור לעיל, הבקשה לביטול כתב האישום בטענת הגנה מן הצדק, נדחית.

ניתנה היום, כ"ז אייר תשע"ד, 27
מאי 2014, בהעדר הצדדים.

א. סלאמה, נשיא